

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Názov školy		Základná škola Andreja Kmeťa		
Adresa		Ul. M. R. Štefánika 34, 934 01 Levice		
Riaditeľka školy		Mgr. Alica Meňhartová		
Koordinátor pracovného tímu		1.cyklus	2.cyklus	3.cyklus
Človek a spoločnosť		Mgr. Dioszegiová, Mgr. Speváková		
Geografia		-		
Dejepis		-		
Občianska náuka		-		
Etická výchova		Mgr. Hložková		
Náboženská výchova		Mgr. Trungelová, p. Riecky	Mgr. Trungelová, p. Riecky	Mgr. Trungelová, p. Riecky
Použitá literatúra		Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (ďalej len „ŠVP“) schválený dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140		
Platnosť dokumentu		Postupné zavádzanie od šk. roka 2024/2025 od 1. ročníka vo všetkých predmetoch		
Vypracovanie dokumentu		júl 2025		
Grafická úprava		Mgr. L. Medúzová		
Kontakt	telefónne č.	+421 36 / 631 30 41		
	e-mail	podatelna@zsaklv.sk		

ČLOVEK A
SPOLOČNOSŤ

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ – Charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a naplňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať.

Rozvoj spoločenskej gramotnosti, ktorú okrem iných vzdelávacia oblasť rozvíja je vnímaná ako schopnosť:

- ⇒ prejavovať sa ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovať svoje práva a naplňovať svoje povinnosti,
- ⇒ byť vnímavý voči sebe aj voči druhým a krajine,
- ⇒ nadobudnúť pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi,
- ⇒ prejavovať aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov, - uvedomovať si vlastnú identitu v globalizovanom svete,
- ⇒ porozumieť podobným aj odlišným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám ľudského spoločenstva v rôznych častiach Zeme,
- ⇒ prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči sebe, iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám,
- ⇒ vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe vyvodzovať z nich logicky správne závery, ktoré dokážu argumentačne podložiť a prezentovať.

Ciele vzdelávacej oblasti:

- ⇒ Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
- ⇒ Využívať rôzne metódy získavania, spracovávaní, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
- ⇒ Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
- ⇒ Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
- ⇒ Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať seba, rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
- ⇒ Zvládať svoje emócie, prejsť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
- ⇒ Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
- ⇒ Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, nieť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
- ⇒ Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejsť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.

⇒ Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

⇒ Rozumieť základnej úlohe médií a AI a zásadám bezpečnosti v online prostredí.

⇒ Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám a nástrojom umelej inteligencie, bezpečne a eticky sa správať v online prostredí.

V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu integrovaného predmetu Človek a spoločnosť a samostatných predmetov - etická výchova v alternácii s náboženskou výchovou. Škola realizuje ranné komunity s cieľom posilniť rozvoj emocionálnej a sociálnej kompetencie žiakov. V treťom cykle tvoria vzdelávaciu oblasť vyučovacie predmety geografia, dejepis, občianska náuka, etická alebo náboženská výchova.

Digitálna a AI gramotnosť

Digitálna a AI gramotnosť sa realizuje ako prierezová téma vo všetkých ročníkoch 1. cyklu vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. Žiaci sa primerane svojmu veku učia orientovať v rôznych zdrojoch informácií, rozpoznávať úlohu médií a umelej inteligencie v každodennom živote a bezpečne využívať digitálne technológie. Rozvíjajú schopnosť kriticky posudzovať informácie, uvedomovať si rozdiel medzi dôveryhodnými a nedôveryhodnými zdrojmi, rozlišovať medzi vhodným a nevhodným obsahom a osvojovať si zásady bezpečného a etického správania v online prostredí. Súčasťou rozvoja digitálnej a AI gramotnosti je aj budovanie digitálneho wellbeingu, ochrana súkromia, rešpektovanie dôstojnosti druhých ľudí a uvedomovanie si vplyvu médií a umelej inteligencie na život jednotlivca i spoločnosti.

Časová dotácia vzdelávacieho predmetu vo vzdelávacej oblasti rozdelená v 1. cykle do ročníkov			
	1. cyklus		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Človek a spoločnosť	0	1	2
Etická/ Náboženská výchova	1	1	1

Ciele a komponenty

Geografický komponent objasňuje špecifiká rôznych miest, rozmiestnenie ľudí a ich činností, vzájomné vzťahy medzi javmi a procesmi, ktoré sa na Zemi odohrávajú a vyvíjajú. Žiaci skúmajú interakcie medzi prírodnými zložkami a zároveň vzťahy medzi nimi a človekom. Rozvíjajú svoju schopnosť myslieť v súvislostiach a porozumieť problémom na rôznych úrovniach, od lokálnej po globálnu. Rôzne aspekty priestoru skúmajú pomocou širokej škály prameňov, čo im umožňuje sa v ňom orientovať, a zároveň v ňom konať spôsobom, ktorý je zodpovedný voči životnému prostrediu a potrebám druhých. V procese poznávania priestoru sa žiaci učia klásť a odpovedať otázky (Čo to je?, Kde to je?, Prečo je to tam?, Ako to vzniklo, Aký to má vplyv? a pod.), ktoré sú kľúčové pre formovanie ich priestorového myslenia.

Dejepisný komponent rozvíja a kultivuje objektívne poznanie minulosti a jej prepojenosti s prítomnosťou. Žiaci si rozvíjajú historickú gramotnosť, spoznávajú historické fakty, súvislosti, javy a procesy v širšom spoločenskom kontexte. Prostredníctvom bádateľských otázok a kritickej analýzy historických prameňov, identifikovania príčin a dôsledkov rôznorodých javov a procesov rozlišujú ich historický význam a rôzne uhly pohľadov. Na základe poznania minulosti žiaci reflektujú vlastnú príslušnosť k regiónu, národu a európskemu spoločenstvu. Komponent u žiakov rozvíja aj hodnoty a kompetencie demokratickej kultúry a vzťah ku kultúrnemu a historickému dedičstvu.

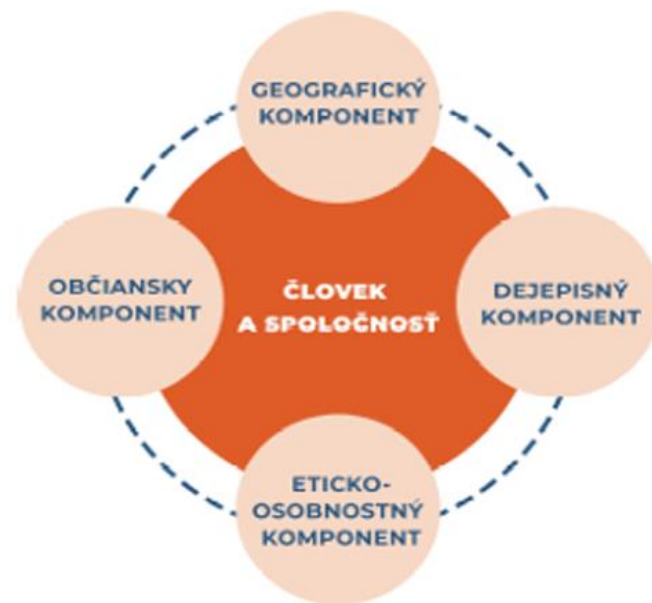
Občiansky komponent približuje fungovanie spoločnosti. Žiaci spoznávajú medziľudské vzťahy, budujú si postoj k ľudskej rozmanitosti a vnímajú prínos jej pozitívnych prvkov. Rovnako vnímajú úlohu hodnôt a sociálnych noriem, význam a chod rôznych inštitúcií. Zároveň vnímajú vplyv sociálnych a ekonomických faktorov na rozhodnutia v spoločnosti, nielen v prítomnosti, ale aj minulosti. Reflektujú princípy trvalo udržateľného života, význam obchodných vzťahov i úlohu štátu v hospodárskych vzťahoch. Významnou súčasťou tohto komponentu je výchova k aktívnemu občianstvu, rešpektovaniu princípov slobody a demokracie, ako aj k ochrane ľudských práv.

Eticko-osobnostný komponent prispieva k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov, s dôrazom na uvedomovanie si, prijatie a rozvíjanie vlastnej identity vo vzťahu k druhým ľuďom a všetkému živému na našej planéte. Neoddeliteľnou súčasťou týchto procesov je kultivovanie charakteru, morálnych (etických) a duchovných kvalít žiakov, ich religiózneho vedomia. Zo štandardov eticko-osobnostného komponentu, charakteru a metakognície vychádza predmet Ranný kruh, ktorý do vzdelávania implementuje hodnotový zámer školy. Obsahové štandardy komponentu sú zaradené do samostatného predmetu vytvoreného školou od 1. po 9. ročník, kde je vytvorený dostatočný časový priestor na systematický rozvoj hodnotových, sociálnych a osobnostných kompetencií všetkých žiakov. To znamená, že štandardy eticko-osobnostného komponentu sú primárne rozvíjané počas realizácie ranných komunít bez priamej integrácie (alebo minimálnej) do predmetov človek a spoločnosť, dejepis, občianska náuka či geografia. V predmete etická výchova sa vyučujúci hlbšie venujú jednotlivým činnostiam komponentu a zároveň realizujú rozširujúce činnosti špecifické pre etickú výchovu.

Hlavným cieľom :

1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

⇒ Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.

- ⇒ S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.
- ⇒ Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
- ⇒ Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
- ⇒ Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
- ⇒ Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
- ⇒ Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
- ⇒ Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolupžití s inými.
- ⇒ Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
- ⇒ Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ – 1. cyklus; 2. ročník				
Výkonový štandard	Komponenty	Obsahový štandard		Téma
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
Určiť orientačné body v okolí školy. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.	Geografický	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore	Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: Kam vedie táto cesta?	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu		Plán, mapa, mapové znaky, legenda	Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej častí na základe leteckej snímky. Orientácia plánu a orientácia v pláne	Orientácia v pláne a na mape

alebo modelu. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.				
Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí počas dňa a roka. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Opísať kam, ako a prečo cestujú jemu blízki ľudia. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov. Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu, Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.		Prírodné a umelé prostredie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsoby života	Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka (napr. prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, jednotné a rôznorodé) Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu Identifikovanie dôvodu, cieľa a pravidelnosti cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie
Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. Porovnať obrazy obce minulosti a v súčasnosti.	Dejepisný	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok) Zoradovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...)	Orientácia v čase
Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, v kamarátskych skupinách. Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Prerozprávať príbeh viažuci sa		Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy,	Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov	Pozorovanie zmien v čase

k obci alebo regiónu. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		povešť, pamiatky		
Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Dodržiavať pravidlá správania sa v škole a doma. Dodržiavať fair play. Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.	Občiansky	Pravidlá, školský poriadok, férovosť Základné pravidlá bezpečného pohybu chodca, bezpečné prechádzanie cez cestu, dopravné značenie pre chodcov	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry) Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play) Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci	Poznávanie pravidiel vo svojom živote
Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.		Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť	Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo) Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok	Život obce a vzťahy v komunite

Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy. Vymenovať rôzne povolania a ich pracovnú náplň.		Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie	Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne	Zodpovedné hospodárenie
Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva. Byť všímavý voči diania v najbližšom okolí. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.		Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť	Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé Pozorovanie problémov a potrieb v škole a v obci, Navrhovanie spôsobov pomoci, starostlivosť o prostredie školy	Základy aktívneho občianstva
Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. Identifikovať zdroj šírenia informácií. Identifikovať jednoduché príklady vplyvu AI na život ľudí. Opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy. Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí. Rozlíšiť medzi obsahom vhodným a nevhodným pre deti.		Zdroje informácií, médiá, reklama	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy) Zásady veku primeraného využívania rôznych médií vrátane AI Etické a bezpečné správanie v online priestore Dôsledky nepravdivkej informácie Vplyv reklamy na naše túžby a správanie	Základy práce s mediálnym obsahom

Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	Eticko-osobnostný	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie) Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty
--	-------------------	---	---	--

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ – 1.cykus; 3.ročník				
Výkonový štandard	Komponenty	Obsahový štandard		Téma
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
Určiť orientačné body v okolí školy. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.	Geografický	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie	Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a pri orientácii v teréne Spoznávanie prírodných a historických prvkov Levíc a ich okolia vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.) Rozlišovanie pojmov súvisiacich s prírodnými a historickými prvkami Levíc Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: „Odkiaľ a kam tečie Podlužianka?, Kam sa dostaneme, keď pôjdeme touto cestou / vlakom zo železničnej stanice?“	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí
Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov		Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka,	Určovanie svetových strán na mape Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi	Orientácia v pláne a na mape

na mapách rôznej mierky. Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.		glóbus, svetadiely a oceány	na mape pomocou grafickej mierky Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenka na mape Európy Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchej mape sveta	
Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov. Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.		Prírodné a umelé prostredie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života.	Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite Identifikovanie základných podobností a odlišností Levíc a iných obcí (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie

Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	Dejepisný	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár.	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok) Zoradovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...)	Orientácia v čase
Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu. Pozorovať zmeny v čase, spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky.	Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povešť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, Miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.)	Pozorovanie zmien v čase
Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Opísať význam a dodržiavanie pravidiel. Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.	Občiansky	Pravidlá, školský poriadok, férovosť Základné pravidlá bezpečného pohybu chodca, bezpečné prechádzanie cez cestu, dopravné značenie pre chodcov.	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry) Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play) Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci	Poznávanie pravidiel vo svojom živote

Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec. Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite obci. Rozlíšiť súkromný a verejný priestor. Identifikovať významné miesta v obci.		Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť.	Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá) Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči iným v bezprostrednom okolí (triede, škole, obci)	Život obce a vzťahy v komunite
Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými. Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.		Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie. Vzťah medzi prácou, tovarom, službou a peniazmi, Význam povolaní pre fungovanie spoločnosti.	Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím - predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie.	Zodpovedné hospodárenie

Vedieť, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné. Zapojiť sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení oparenina zlepšenie života v triede a škole. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.		Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog) Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším, chorým osobám) Riešenie modelových situácií (napr. koho ako požiadať o pomoc, tiesňové linky) Pozorovanie problémov a potrieb v škole a v obci Navrhovanie spôsobov pomoci Starostlivosť o prostredie školy	Základy aktívneho občianstva
Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou. Rozlišovať fikciu a realitu a dôvody ich využívania.		Zdroje informácií, médiá, reklama	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka) Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy) Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neublížujúceho správania v online priestore voči iným Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie	Základy práce s mediálnym obsahom

Identifikovať jednoduché príklady vplyvu AI na život ľudí. Opísať médiá a AI ako zdroj informácií, poučenia alebo zábavy.		AI, médiá, bezpečnosť v online prostredí, dôveryhodnosť informácií		AI a médiá v našom živote
Aktívne rozvíjať vzťahy v komunite. Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	Eticko-osobnostný	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) uvedomovanie si ich dôsledkov	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty

ETICKÁ VÝCHOVA – 1. cyklus; 1.- 2. ročník					
Výkonový štandard	Komponenty	Obsahový štandard	Pojmy	Činnosti	Téma
Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.	Eticko-osobnostný	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie) Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách. Prejavovanie záujmu o druhého Rozlišovanie vhodnej a nevhodnej komunikácie v online prostredí Nácvik rešpektujúcej komunikácie pri využívaní digitálnych technológií	Komunikácia ako základ dobrého spolužitia Kontakty so žiakmi v skupine

Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí . Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).		Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácné, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce	
Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		Sebariadenie	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné Uvedomovanie si primeraného používania digitálnych technológií Rozlišovanie medzi časom venovaným obrazovkám a aktivitám v reálnom živote Kritické hodnotenie informácií získaných z digitálneho prostredia Uvedomovanie si, že nie všetky informácie získané z internetu alebo umelej inteligencie musia byť správne	
Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole		Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita, inšpiratívni ľudia	Zamýšľanie sa nad hodnotou domova Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám	

Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.				Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie) Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie Rozhovor o význame skutočných medziľudských vzťahov a ich nenahraditeľnosti digitálnymi technológiami a umelou inteligenciou	
Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole.	Občiansky	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Činnosti Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry) Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play) Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku	

ETICKÁ VÝCHOVA – 1.cyklus; 3.ročník					
Výkonový štandard	Komponenty	Obsahový štandard	Pojmy	Činnosti	Téma
Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými	Občiansky	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry) Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam	Dodržiavame dohodnuté pravidlá v triede

				Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play).	
Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni. Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné. Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	Občiansky	Život obce a vzťahy v komunite	Rozmanitosť	Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole)	Objektívnosť prijímania pravdy o sebe a o iných Asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie Pochopenie situácie spolužiakov prostredníctvom vlastných zážitkov Odvzdávanie radosti a zmierňovanie smútku u najbližších Právo na omyl a možnosť nápravy Rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti a sebaúcty
Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.	Občiansky	Základy aktívneho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc	Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám)	Záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí Súťaživosť a kooperácia
Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.	Eticko- osobnostný	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok,	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie)	Objektívnosť prijímania pravdy o sebe a o iných

Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách.			súhlas a nesúhlas, počúvanie	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie Rozlišovanie slušnej a neslušnej komunikácie v online prostredí Nácvik rešpektujúcej komunikácie pri využívaní digitálnych technológií Uvedomovanie si, že aj pri komunikácii prostredníctvom technológií platia pravidlá úcty a rešpektu	Nácvik bezpečného správania
Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny . Uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných. Poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch.		Sebapoznávanie	Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu	Iniciatíva v sebapoznaní Hľadanie dôvodu na radosť a smútok u seba a u iných

				Kritické hodnotenie informácií získaných z digitálneho prostredia Rozlišovanie medzi vlastným názorom a informáciou získanou z internetu alebo AI Uvedomovanie si, že umelá inteligencia môže byť užitočným pomocníkom, ale môže sa aj myliť	
Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí . Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.		Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca, obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania	Iniciatíva vo vzťahu k iným Iniciatíva v sebapoznaní Iniciatíva, ktorá ma ohrozuje Hľadanie dôvodu na radosť a smútok u seba a u iných Pochopenie situácie spolužiakov prostredníctvom vlastných zážitkov
Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.		Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách Vnímanie potrieb druhých/iných Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Posilňovanie pozitívneho sebaobrazu	Otvorená komunikácia Podelenie sa, darovanie v rámci žiackeho kolektívu Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými

				Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i. Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých Rozlišovanie komunikácie tvárou v tvár a komunikácie prostredníctvom digitálnych technológií Uvedomovanie si, že správy, médiá a sociálne siete môžu ovplyvňovať naše prežívanie a emócie Hľadanie spôsobov zdravého zvládania emócií pri používaní digitálnych technológií	
Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer. Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.		Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera	Čestnosť a pravdovravnosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti	Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním Rozlišovanie dobrého a škodlivého správania v digitálnom prostredí Diskusia o tom, ako sa správať zodpovedne a ohľaduplne aj pri komunikácii na internete Posudzovanie dôsledkov nepravdivých alebo zraňujúcich správ	Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou Podelenie sa, darovanie v rámci rodiny Podelenie sa, darovanie v rámci žiackeho kolektívu Význam hodnoty nemateriálnej pomoci a darov
Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		Sebariadenie	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt,	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť	Podelenie sa, darovanie v rámci žiackeho kolektívu

Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.			osobné ciele, odolnosť	Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné Rozlišovanie medzi primeraným a nadmerným používaním digitálnych technológií Uvedomovanie si potreby rovnováhy medzi online a reálnym životom Rozvoj digitálneho wellbeingu primeraného veku žiaka	Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými
Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.		Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Domov, rodina, príbuzní a blízki, komunita, inšpiratívni ľudia	Zamýšľanie sa nad hodnotou domova Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine a komunite Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny, ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie) Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie Rozhovor o význame skutočných medziľudských vzťahov	Podelenie sa, darovanie v rámci žiackeho kolektívu Vnímanie a prežívanie prosociálnosti – starostlivosť o prírodu Poznávanie kvalít a predností školy Čo by som porozprával o našej škole priateľovi zo zahraničia Rozvíjanie povedomia príslušnosti k svojej škole – prostredie, atmosféra, spolužiaci Účasť žiakov na živote a úspechoch školy Podieľam sa na vytváraní dobrej

				Uvedomovanie si, že digitálne technológie a umelá inteligencia nenahrádzajú rodinu, priateľstvo a osobný kontakt Hľadanie spôsobov, ako využívať technológie na podporu dobrých vzťahov	atmosféry na našej škole? Ktoré problémy ma na našej škole znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života našej škôl? Čo si vážim na práci učiteľov našej školy.
--	--	--	--	---	---

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Pri tvorbe učebných osnov sme vychádzali zo ŠVP a z návrhov obsahového manuálu k vzdelávacím štandardom, ktoré pre RKC pripravilo Katolícke pedagogické a katechetické centrum (KPKC) KURIKULUM RÍMSKOKATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA/ NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY dostupné:

[KURIKULUM-KATOLICKEHO-NAB-ZS-A-SŠ-def-verzia-apríl-2020.pdf](#)

Ciele predmetu pre 1.—3. cyklus:

Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť. Žiaci sú citliví na okolitý svet a vedia rozpoznať, vnímať náboženské fenomény. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:

- ⇒ všímať si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
- ⇒ objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
- ⇒ vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
- ⇒ pozorovať náboženské správanie a vysvetliť ho.

Nadobudnúť náboženské vedomosti a poznanie. Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa podstatnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznaním dávajú význam a zmysel tomu, čo získali vnímaním a pochopením, a vytvárajú súvis medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a vlastným životom. Nábožensky poznávať znamená:

- ⇒ identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
- ⇒ spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
- ⇒ osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
- ⇒ pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva,
- ⇒ náboženské poznatky usporiadať a primerane vyjadriť.

Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním. Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:

- ⇒ porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
- ⇒ rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov a prvkov a dať ich do vzťahu s vlastným životom,
- ⇒ spoznať spoločné znaky a rozdiely jednotlivých náboženstiev,
- ⇒ otvorene hovoriť s inými o náboženských témach,
- ⇒ použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia. Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená:

⇒ spoznať, pomenovať rôzne spôsoby morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,

⇒ klásť existenciálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,

⇒ kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

Vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom. Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým, a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:

⇒ prevziať zodpovednosť za svoje konanie,

⇒ pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,

⇒ konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Obsahové komponenty predmetu pre 1.—3. cyklus:

⇒ **Boh a človek**

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA Obsahový komponent Boh a človek reflektuje predovšetkým otázky o zmysle života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť pochopiť základy vlastnej kresťanskej viery v Trojjediného Boha, ktorý stvoril svet i človeka.

⇒ **Ježiš Kristus**

Obsahový komponent Ježiš Kristus umožňuje žiakom poznať blahozvesť o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstaní Ježiša Krista a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.

⇒ **Sväté písmo**

Obsahový komponent Sväté Písmo otvára žiakom prístup k pochopeniu Božieho slova v biblických textoch a uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život.

⇒ **Cirkev a sviatosti**

Obsahový komponent Cirkev a sviatosti pozýva ku stretnutiu s kresťanmi v cirkvi a v spoločenstve, predstavuje univerzálnosť cirkvi i jej spásanosné poslanie poskytovať vo sviatostiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.

⇒ **Kresťanský život**

Obsahový komponent Kresťanský život ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické a morálne konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám. Ponúka tiež možnosť spoznávať iné vierovyznania a konfrontovať život kresťana s nimi.

Vychádzame pritom z návrhov obsahového manuálu k vzdelávacím štandardom, ktoré pre RKC pripravilo Katolícke pedagogické a katechetické centrum (KPKC)

Hlavný cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- ⇒ pomenovať jedinečnosť človeka,
- ⇒ porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,
- ⇒ poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,
- ⇒ komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- ⇒ opísať a pochopiť príbeh o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- ⇒ prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna.

1. cyklus (1. – 3. ročník)

Hlavný cieľ	viesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.			
Ciele vzdelávania	1. Pomenovať jedinečnosť človeka. 2. Porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha. 3. Poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha. 4. Komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu. 5. Opísať a pochopiť príbeh o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní. 6. Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna. 7. Chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a primeraným spôsobom porozumieť bohoslužbám. 8. Pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie. 9. Pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie.			
Obsahové a výkonové štandardy				
<u>Boh a človek:</u> vyučovanie náboženskej výchovy reflektuje základné otázky o zmysle	<u>Ježiš Kristus:</u> vyučovanie náboženskej výchovy uschopňuje žiakov poznať a otvoriť	<u>Sväté písmo:</u> Vyučovanie náboženskej výchovy otvára žiakom prístup k pochopeniu	<u>Cirkev a sviatosti:</u> vyučovanie náboženskej výchovy pozýva ku stretnutiu s veriacimi	<u>Kresťanský život:</u> vyučovanie náboženskej výchovy ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného

života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť chápať rôzne vierovyznania a pochopiť základy vlastnej katolíckej viery ohľadom Boha, ktorý stvoril svet i človeka.	sa blahozvesti o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstaniu Ježiša Krista a vytvoriť si aj osobný vzťah k Ježišovi.	Božieho slova v biblických tradíciách, snaží sa uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život a učí sa porozumieť rôznym formám prístupu k Biblii.	kresťanmi v Cirkvi a farskom spoločenstve, chápe univerzálnosť Cirkvi i jej spásenosné poslanie poskytovať vo sviatostiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.	i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám.
---	--	---	---	---

Náboženské kompetencie	
rozvíjajú osobnú schopnosť žiakov zodpovedne zaobchádzať s vlastnou religiozitou. Náboženské kompetencie vznikajú spojením všeobecných kompetencií (vnímať – poznávať – komunikovať – rozhodnúť sa – nasledovať) s náboženskými obsahmi. Takto získané náboženské kompetencie rozvíjajú osobu žiaka a jeho religiozitu integrálnym spôsobom. Náboženské kompetencie sú vyjadrované aktívnymi slovesami, ktoré reflektujú jednotlivé rozvíjané dimenzie náboženskej kompetencie.	
<i>Vnímať – schopnosť náboženskej percepcie</i>	znamená zmyslami uchopiť svet okolo nás. Žiaci si uvedomujú a otvárajú sa tomu, čo sa deje okolo, čo ich osloví a dotkne sa ich. Schopnosť vnímať je základným východiskom i cieľom náboženskej výchovy. Získaná schopnosť náboženskej percepcie sa vyjadruje slovesami ako napr. vnímať, pozorovať, uvedomiť si, uvažovať a pod.
<i>Poznávať – schopnosť náboženskej kognície</i>	poznávaním dáme tomu, čo získavame zmyslami, význam a zmysel. Vzniká tak živé poznanie. Spoznávať znamená vedieť chápať informácie ako aj obrazové a symbolické formy prejavu a vytvoriť súvis medzi náboženskými skutočnosťami a vlastným životom. Získaná schopnosť náboženskej kognície sa vyjadruje slovesami ako napr. vedieť, chápať, učiť sa, osvojovať si a pod.
<i>Komunikovať – schopnosť náboženskej komunikácie</i>	uschopňuje žiakov s rešpektom a úctou viesť dialóg. Žiaci vedia vyjadriť to, čo cítia a myslia si, čo zažili a naučili sa a vedia to zdieľať. Takto si utvrdzujú, korigujú a rozširujú svoje vlastné predstavy. Formujú svoj vzťah k náboženským obsahom, ale aj k vlastným postojom a názorom, rozvíjajú svoju schopnosť nábožensky sa vyjadriť. Získaná schopnosť náboženskej komunikácie sa vyjadruje slovesami ako napr. aktívne počúvať, dialogizovať (viesť dialóg), zdieľať sa, vyjadriť a pod.
<i>Rozhodnúť sa – schopnosť náboženského úsudku:</i>	týka sa schopnosti posúdiť veci na základe hodnotiacej konfrontácie. Nové skúsenosti a poznatky pobádajú žiakov prehĺbiť, rozšíriť si alebo i posunúť svoj vlastný horizont. Žiaci sa učia získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Schopnosť posúdiť veci sa stáva základom náboženského rozhodovania. Získaná schopnosť náboženského úsudku sa vyjadruje slovesami ako napr. konfrontovať sa, prijímať, stotožňovať, kriticky myslieť, rozhodnúť a pod.
<i>Nasledovať – schopnosť nábožensky</i>	na základe poznania a schopnosti si žiak vytvára vlastné presvedčenie v zmysle schopnosti mať účasť na

<i>motivovaného a prežívaného života:</i>	náboženských úkonoch a rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým. Účasť a konanie vyjadruje schopnosť vnímať svoj život ako nasledovanie životného štýlu. Žiaci sú schopní a ochotní zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Získaná schopnosť nábožensky motivovaného a prežívaného života sa vyjadruje slovesami ako napr. uskutočňovať, konať, žiť a pod.
---	---

1. ročník

Sme deťmi nebeského Otca.

Dieťa v škole začína novú etapu svojho života, dokáže žasnúť nad stvoreným svetom, teší sa zo zázrakov, ktoré môže objaviť v prírode.

Cez prirodzenú rodinu a svet, v ktorom žije, postupne objavuje pravdy o Bohu Otcovi Stvoriteľovi a spoznáva život Ježiša – Božieho Syna. Začína si uvedomovať základy kresťanskej viery a osvojuje si základné náboženské návyky a modlitby. Vníma seba ako súčasť veľkej Božej rodiny a učí sa myslieť aj na iných konaním dobrých skutkov podľa Ježišovho vzoru.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 1.cykus; 1. ročník				
Výkonový štandard (náboženské kompetencie)	Tematický celok	Obsahový štandard	Téma	Poznámky
Žiak - vníma svoju jedinečnosť a využíva pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločnosti, - vyjadruje radosť z Božieho stvorenia, vníma jeho rozmanitosť a správa sa k stvoreniu s rešpektom a úctou, - je pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikuje prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách, - vie sa správe prežehnať a pozná znamenie kríža, ovláda katolícky pozdrav, - osvojuje si základné kresťanské modlitby - Otče náš, Sláva Otcu i k anjelovi strážnemu, - dokáže ďakovať za svoj život a rodinu,	Sme deti Otca (11 h) - Žiaci prichádzajú do nového prostredia, začínajú budovať nové vzťahy. Postupne objavujú, že majú aj Otca v nebi, ktorý sa o nich stará. Osvojujú si základné náboženské prejavy, ako je napr. prežehnanie a učia sa budovať vzťah s Bohom prostredníctvom modlitby.	1.1 Svet v ktorom žijem, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia	▪ Ja a moja rodina (patrí do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine) ▪ Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov, miesto spoznávania nových vecí) ▪ Svet, v ktorom žijem (ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov)	
		1.2 Boh - stvoriteľ a Otec	▪ Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa) ▪ Boh je Otec (Božia otcovská starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31) ▪ Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu)	

- vie pomenovať svoje schopnosti a uvedie príklad, ako ich dokáže využiť aj pre iných, - rešpektuje svojich spolužiakov a vie sa nadchnúť pre vzájomnú spoluprácu, - oceňuje dary a schopnosti iných, - vykoná v triede alebo v rodine aspoň jeden dobrý skutok.		1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti, zručnosti	▪ Som jedinečné stvorenie (moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh) ▪ Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, modlitba Otče náš; katolícky pozdrav)	
		1.4 Božia starostlivosť a skutky lásky	▪ Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny) ▪ Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš)	
Žiak: - si osvojuje biblické príbehy Ježišovho narodenia, života, smrti a zmŕtvychvstania a vie ich rôznym spôsobom opísať/nakresliť/vyjadriť, - objavuje výnimočnosť Ježiša - Božieho Syna prostredníctvom zázrakov, ktoré konal, vymenuje aspoň tri jeho zázraky, - si formuje návyk pravidelnej modlitby, vie spamäti modlitbu Zdravas' Mária.	Spoznávame Ježiša (12 h) - Žiaci spoznávajú život Pána Ježiša prostredníctvom biblických príbehov a spoznávajú zázraky, ktoré Ježiš urobil. Vnímajú, že Pán Ježiš nebol len obyčajným človekom, ale Božím Synom.	2.1 Ježiš - Boží Syn a jeho príchod na svet	▪ Zvestovanie (Lk 1,26-38) ▪ Modlím sa k Panne Márii (modlitba Zdravas' Mária) ▪ Narodenie Ježiša (Lk 2, 1-14) ▪ Traja mudrci (Mt 2, 1-12) ▪ Ježišovo detstvo (12 - ročný Ježiš v chráme Lk 2, 41-52; život v Nazarete)	
		2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia	▪ Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35 - 41) ▪ Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) ▪ Ježiš kriesi mŕtvych (Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43)	
		2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania"	▪ Ježiš za nás trpel (Mt 27) ▪ Veľká noc - zmŕtvychvstanie (Mt 28, 1-8)	

Žiak - vníma, že na svete nie je sám, okrem svojej ľudskej rodiny má aj Božiu rodinu - Cirkev, - chápe Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista - vie opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka, - popíše kostol, do ktorého chodí a vymenuje jeho hlavné prvky, - vie, ako sa má správať v kostole, - pozná hlavné úkony počas sv. omše, - porozpráva, ako slávi nedeľu s rodinou, - vie pomenovať patróna svojho farského kostola.	Žijeme v Božej rodine (4 h) - Žiaci objavujú, že okrem svojej rodiny patria aj do inej veľkej rodiny, ktorou je Cirkev, majú ďalších bratov a sestry, ktorí tiež ako oni veria v Pána Ježiša. Stretávajú sa spolu v kostole na nedeľnej svätej omši, kde spoločne slávia Ježišovo zmŕtvychvstanie.	3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako "Deň Pána"	▪ Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina - mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina - tí, ktorí veria v Pána Boha - aj ja do nej patrím) ▪ Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku) ▪ Kostol (zvoný zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky - oltár, svätostánok a i.) ▪ Patrón našej farnosti	
Žiak - je pozorný k potrebám druhých, - vie aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách, - spoznáva a osvojuje si životné príbehy Panny Márie a svätých - uvedie príklad, v čom ich môže napodobňovať, - reprodukuje príbeh o milosrdnom Samaritánovi, - uvažuje, aký dobrý skutok z lásky by mohol vykonať vo svojej rodine, triede, okolí,	Učíme sa od Ježiša (6 h) Žiaci konfrontujú svoje konanie s konaním Ježiša a svätých. Snažia sa nasledovať ich príklad. Inšpiráciou je pre nich podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi.	4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným 4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra	▪ Chcem konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37) ▪ Chcem byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných - rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...) ▪ Mária – naša nebeská Matka (Mária je mama, ktorá pomáha, pomoc v rôznych situáciách - sv. Katarína Laboure...) ▪ Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Bernadetta z Luordes, Juan Diego, iní podľa výberu)	

- napíše pedsavzatie, kedy a ako sa chce stretávať s Ježišom počas prázdnin.		4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote	▪ Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš) ▪ S Ježišom cez prázdniny	
--	--	---	---	--

2. ročník

Počúvame radostnú zvesť

Žiak sa prehlbuje v poznávaní pravdy o Bohu na základe „počúvania“ radostnej zvesti. Cez biblické príbehy Starého i Nového zákona vníma záujem Boha o človeka a postupne si osvojuje základné prvky mravného konania. Žiak vníma, že patrí do Cirkvi a prehlbuje svoj vzťah s Bohom.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 1.cykus; 2. ročník				
Výkonový štandard (náboženské kompetencie)	Tematický celok	Obsahový štandard	Téma	Poznámky
• vnímať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom • rozlíšiť spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi	1. Počúvame Boha Otca (10 h) Žiaci spoznávajú biblické postavy, ktorým sa prihovára Boh a zveril im určité poslanie. Vnímajú, že ten istý Boh hovorí rôznymi spôsobmi k	1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi	▪ Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti...) ▪ Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia – napísané Božie slovo, vznik Biblie)	
		1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe	▪ Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom („Pane nauč nás modliť sa“ - Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4) ▪ Modlitba (rôzne formy modlitby, osobná modlitba)	

	nám aj dnes - cez ľudí, modlitbu, rôzne situácie, cez Sväté písmo.	1.3 Komunikácie Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov	▪ Prví ľudia v raji (Adama a Eva, Gn 2, 4-25, život v raji v Božej prítomnosti) ▪ Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20) ▪ Povolanie Abraháma (izraelský ľud - vyvolený národ, Gn 12, 1-8) ▪ Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12) ▪ Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8;	
• poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od jeho narodenia	2. Ježiš prináša radostnú zvesť (8 h) Žiaci prehľbujú svoje poznatky o Ježišovi - Božom Synovi. Hlbšie spoznávajú jednotlivé udalosti z jeho života a radostnú zvesť, ktorú ohlasoval všetkým ľuďom prostredníctvom podobenstiev.	2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet	▪ Ján Krstiteľ (Ján je ten, ktorý pripraví Mesiášovi cestu; zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25) ▪ Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38) ▪ Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; sčítanie ľudu, hľadanie prístrešia, Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14)	
		2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania	▪ Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3,13-17)	
• prostredníctvom biblických príbehov vysvetliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna • vytvoriť si k Ježišovi osobný vzťah		2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách	▪ Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievačovi - ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) ▪ Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) ▪ Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6; Jn 10, 1 - 21)	

• konfrontovať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov • aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote	3. Prijímame radostnú zvesť (5 h) Biblické príbehy pomáhajú žiakom v spoznávaní, ako môžu čo najlepšie nasledovať Ježišov vzor. Spoznávajú aj dôsledky zlého rozhodnutia a odmietnutia Ježišovej radostnej zvesti.	3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana	▪ Prinášam ovocie (Ježiš – môj vzor, podobenstvo o figovníku - Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19) ▪ Žijem ako kresťan (konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár)	
		3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka	▪ Dom na skale (podobenstvo o dvoch staviteľoch – nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27; odmietnutie pozvania k modlitbe, sv. omši, ku konaniu dobrých skutkov) ▪ Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobenstvo o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5)	
• vnímať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista • opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka	4. V Cirkvi žijeme radostnú zvesť (10 h) Žiaci pomocou biblických udalostí spoznávajú Ježišovo vykupiteľské dielo a Cirkev, ktorú založil. Vnímajú, že do nej patria od krstu aj oni. Učia sa budovať a prehĺbovať svoj vzťah s Ježišom prostredníctvom modlitby.	4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi.	▪ Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16;) ▪ Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 - 27) ▪ Zmŕtvychvstanie (Mt 28) ▪ Pán Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53)	
		4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi	▪ Zoslanie Ducha Svätého (Sk 2) ▪ Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47)	
		4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa	▪ Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si; spoločná	

		do cirkevného spoločenstva	modlitba a slávenie v rodine) ▪ Patrím do Cirkvi – môj krst (význam krstu, priebeh) ▪ V Cirkvi si navzájom pomáhame (príklady svätých, ako pomáhali v minulosti, ako si my môžeme navzájom pomáhať)	
--	--	----------------------------	--	--

3. ročník

Náš život s Ježišom

Viera je odpoveďou na počuté Božie slovo. Je to Boží dar. Žiak postupne prechádza od viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Učí sa konfrontovať svoje postoje s Božími prikázaniami a kriticky prehodnocuje svoje správanie. Vyučovanie náboženstva v 3. ročníku dopĺňa prípravu k prijatiu sviatosti zmierenia a Eucharistie, je s ňou prepojené a pomáha k celkovej príprave k sviatostnému životu detí.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 1.cyklus; 3. ročník				
Výkonový štandard (náboženské kompetencie)	Tematický celok	Obsahový štandard	Téma	Poznámky
• vnímať vieru ako súčasť každodenného života človeka	1. Moja viera v Boha (6 h) Život každého človeka sprevádza viera. Žiaci vychádzajú zo skúmania viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Spoznávajú biblické postavy a ich veľkú dôveru v Boha a učia sa od nich. Vo Vyznaní viery prijímajú Boha, ktorý je jeden v troch osobách a učia sa svoju vieru vyznať.	1.1 Viera ako dôležitá súčasť ľudského života	▪ Potrebujem vieru? (viera prirodzená, nadprirodzená; vzory viery - Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária, Lk 1, 26-38) ▪ V akého Boha verím (obrazy Boha a prirovnania) ▪ Vyznanie viery (Verím v Boha - Najsvätejšia Trojica)	
		1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti	▪ Sedem sviatostí (informatívne) ▪ Som Božie dieťa – krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom)	

• opísať dejiny izraelského ľudu	2. Boh vedie svoj ľud (6 h) Žiaci spoznávajú starostlivosť Boha o svoj vyvolený národ v priebehu dejín a jeho záchranu z egyptského otroctva. Osvojujú si pravidlá - Desatoro, ktoré dal kedysi Boh izraelskému národu a ktoré sú neustále platné pre všetkých ľudí.	2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchranu 2.2 Prikázania ako pravidlá pre život	▪ Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15) ▪ Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17) ▪ Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro – jednotlivé prikázania podrobne)	
• na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom • konfrontovať svoje správanie s Desatorom				
• vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote • uvedomovať si dôležitosť odpustenia	3. Ježiš ponúka odpustenie (9 h) Žiaci sa oboznamujú s pôsobením zla a hriechu vo svete a vo svojom živote. Spoznávajú, že Boh - milosrdný Otec - im ponúka odpustenie a opätovné prijatie prostredníctvom sviatosti zmierenia. Vnímajú aj hodnotu a potrebu vzájomného odpustenia.	3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu	▪ Hriech – neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech - ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov)	
		3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi	▪ Márnotravný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32) ▪ Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť)	
		3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia –	▪ Ježiš uzdravuje (telo človeka - opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37) ▪ Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého - odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je sviatosť zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia) - dôležitosť ľútosti)	

		prostriedok odpustenia hriechov	▪ Sviatosť zmierenia (Farizej a mýtnik (Lk 18, 9-14, úprimná ľútosť; priebeh sviatosti zmierenia) ▪ Vzájomné odpustenie (odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie)	
• poznať základné časti Svätej omše • zdôvodniť významu Eucharistie pre život kresťana	4. Ježiš - Chlieb života (12 h) Žiaci prostredníctvom biblických príbehov postupne vnikajú do tajomstva Ježišovej lásky a obety. Ježiš sa nám ponúka ako chlieb života - je dostupný pre každého. Eucharistia - svätá omša je tá istá obeta, ktorú Ježiš priniesol za nás na Kalvárii. Je súčasne aj hostinou, na ktorú sme všetci pozvaní.	4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou	▪ Ježiš a Zachej (hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10) ▪ Zázrak rozmnoženia chleba (Mt 14, 13-21) ▪ Posledná večera (Mt 26, 26-29) ▪ Eucharistia – pokrm pre dušu (význam a hodnota Eucharistie)	
		4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie	▪ Ježišova obeta (smrť a zmŕtvychvstanie) ▪ Slávime Veľkú noc (liturgia Veľkej noci) ▪ Na ceste s Ježišom (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35) ▪ Obeta lásky (obeta, zmysel utrpenia a obety, moja obeta) ▪ Svätá omša (obeta a hostina, bohoslužba slova, bohoslužba obety, priebeh svätej omše;) ▪ Nedeľa – deň s Pánom (hodnota a dôležitosť nedele; neúčast' na hostine, Lk 14, 16-18)	
• určiť základné kritériá kresťanského života		4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritériá kresťanského života	▪ Prisľúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov) ▪ S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď)	

Medzipredmetové vzťahy: Výtvarná výchova, Hudobná výchova, Slovenský jazyk a literatúra, Prírodoveda, Telesná výchova

Prierezové témy:

Prierezové témy/štandardy	Boh a človek	Ježiš Kristus	Sväté písmo	Cirkev a sviatosti	Kresťanský život
Čitateľská a vizuálna gramotnosť	- svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia, - komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov, - Božie pôsobenie cez sviatosti, - stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany,	- výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove učenie v podobenstvách, Ježišove zázraky ako znamenia.	- Ježiš – Boží Syn vo svetle biblických príbehov.	- hostina v biblických príbehoch; spojitosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou.	
Občianska gramotnosť	- svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia, - jedinečnosť Božieho dieťaťa; dary, schopnosti a zručnosti, - komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi, - stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany,			- náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva.	
Environmentálna gramotnosť	- svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine,				

	v škole, vzájomná komunikácia,				
Sociálna a emocionálna gramotnosť	- svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia, jedinečnosť Božieho dieťaťa; - dary, schopnosti a zručnosti, - božia starostlivosť a skutky lásky				- princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným.
Digitálna a AI gramotnosť	Prierezová téma digitálna a AI gramotnosť sa realizuje vo všetkých ročníkoch 1. cyklu primerane veku žiakov. Žiaci si osvojujú zásady bezpečného, etického a zodpovedného používania digitálnych technológií, učia sa rozlišovať dôveryhodné a nedôveryhodné informácie, rešpektovať dôstojnosť človeka v online priestore a uvedomovať si význam osobných medziľudských vzťahov, ktoré digitálne technológie ani umelá inteligencia nemôžu nahradiť. Zaradenie témy do jednotlivých ročníkov 1. ročník tematický celok: Sme deti Otca témy: <i>Ja a moja rodina, Ja a škola, Svet, v ktorom žijem</i> zameranie: • bezpečná komunikácia s ľuďmi, • rozdiel medzi osobným a digitálnym kontaktom, • rešpekt a úcta v komunikácii. 2. ročník tematický celok: Počúvame Boha Otca téma: <i>Komunikujeme s Bohom v modlitbe</i> zameranie: • rôzne spôsoby komunikácie človeka, • osobná komunikácia, digitálna komunikácia a modlitba, • význam osobného vzťahu a vzájomného počúvania. 3. ročník tematický celok: Moja viera v Boha téma: <i>Viera ako súčasť života</i> zameranie: • kritické posudzovanie informácií, • dôveryhodnosť zdrojov,				

	• AI ako nástroj, ktorý môže pomáhať, ale nenahrádza svedomie, osobnú zodpovednosť a medziludské vzťahy. 3. ročník tematický celok: Žijeme vo vzťahoch zameranie: • rešpekt k druhým ľuďom aj v online priestore, • pravdivosť a zodpovednosť v komunikácii, • ochrana vlastnej dôstojnosti a dôstojnosti druhých.
--	---

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO EVANJELICKÁ CIRKEV A. V.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v primárnom vzdelávaní má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom. Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie a interiorizácie biblického posolstva napomáha procesu objavovania možností a nutností individuálnych zmien v živote žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov. Žiaci sa na hodinách náboženskej výchovy/náboženstva oboznamujú predovšetkým so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie. Náboženská výchova/náboženstvo ich vovádza do života cirkvi, kde si nachádzajú svoje miesto a zodpovednosť. Biblické príbehy ich vedú k objavovaniu podstaty človeka, ktorý je stvorený na Boží obraz.

Hlavným cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Žiaci poznajú základnú štruktúru Biblie a dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa, porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie dôverného vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, rozpoznávajú chrámy kresťanských vierovyznaní a vnímajú ich ako priestor modlitby, úcty a slávenia bohoslužby.

Ciele vzdelávania:

1. Vyjadriť jedinečnosť človeka.
2. Oboznámiť sa so základnými otázkami kresťanskej viery v Boha.
3. Dokážu chápať kresťanskú vieru v trojjediného Boha.
4. Komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu.
5. Podľať základný opis príbehu o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní.
6. Vedia opísať, ako sa Ježiš stretával s ľuďmi.
7. Vedia opísať základnú štruktúru Biblie.

8. Dokážu pomenovať základné prvky biblického rozprávania o Bohu, dokážu opísať miestne spoločenstvo ako cirkev v danej lokalite, vedia sa zúčastňovať na bohoslužbách spôsobom primeraným ich veku.
9. Dokážu pomenovať základné pravidlá úspešného spoločného života a aplikovať ich na svoj vlastný život.
10. Vedia používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO EVANJELICKÁ CIRKEV A. V. – 1. cyklus; 1.ročník	
1. BOH A ČLOVEK	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vnímať druhých ľudí s rešpektom a oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých.	Ja a môj svet - vnímanie svojho miesta v rodine, budovanie vzťahov v rodine, - svet okolo mňa, moje priateľstvá a vzťahy - vzájomná komunikácia
Vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou	Boh Stvoriteľ - poznávanie Boha cez stvorenie, - vyjadrenie radosti a vďaky za dar stvorenia
Zdôvodniť hodnotu človeka ako jedinečného Božieho stvorenia.	Jedinečnosť Božieho dieťaťa - uvedomenie si svojej jedinečnosti, svojich darov a schopností
Vymedzenie obsahu: štátne školy (10 h)	

1.1 Ja a môj svet

- Ďakujeme za prázdniny
- Patrím do rodiny, moje miesto v rodine
- Úlohy a pravidlá v rodine
- Ďakujeme za rodičov
- Ja a škola – spolužiaci, nové priateľstvá a spoznávanie nového prostredia
- Svet okolo mňa – kde bývam, kam rád chodím, budovanie vzťahov.
- Komunikácia v rodine, v škole a inými ľuďmi

1.2 Boh Stvoriteľ

- Boh je Stvoriteľ – Boha poznávame prostredníctvom stvorenia
- Ďakujeme za svet v ktorom žijeme
- Chránime Božie dielo – ochrana prírody

1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa

- Som jedinečné stvorenie - moje dary a schopnosti, čo dokážem a čím som obdarovaný je darom od Boha
- Ako so svojimi darmi/talentami narábam? Ako ich využívam?

2. JEŽIŠ KRISTUS

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Interpretovať biblické príbehy z Ježišovho života	Pán Ježiš prichádza - poznanie biblických príbehov, ktoré rozprávajú o živote Ježiša Krista
Posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov.	Pán Ježiš pomáha - objavovanie moci Ježiša Krista na základe Jeho zázrakov a uzdravení
Vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj osobného Priateľa.	Záchranca pre svet - poznanie potreby Ježišovej lásky k človeku aj svetu a potrebu odpustenia hriechov v živote človeka

Vymedzenie obsahu:

štátne školy (10 h)

2.1 Pán Ježiš prichádza

- Zvestovanie narodenia Ježiša
- Narodenie Ježiša

- Pastieri
- Mudrci
- Útek do Egypta

- 12-ročný v chráme

2.2 Pán Ježiš pomáha

- Povolanie učeníkov
- Svadba v Káne Galilejskej
- Bohaté lovenie rýb
- Nasýtenie zástupov
- Búrka na mori

2.3 Záchranca pre svet

- Veľká noc – pamiatka Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania
- Veľká noc v našej rodine

3. PÍSMO SVATÉ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Tvorivo interpretovať vybrané biblické príbehy	Biblia hovorí o Bohu - získanie základných znalostí o Biblii ako Božom slove, v ktorom sa nám zjavuje Boh

Vymedzenie obsahu: štátne školy (2 h)

3.1 Biblia hovorí o Bohu

- Biblia – kniha, ktorá hovorí o Pánu Bohu
- Predstavenie Biblie a jej obsahu
- Rôzne druhy Biblií

4. CIRKEV A SVIATOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Pomenovať čo sa nachádza v kostole	Božia rodina - poznanie cirkvi (cirkevného zboru) vo svojom okolí
Posúdiť význam nedele a cirkevných sviatkov v živote kresťana	Slávime sviatky - chápanie dôležitosti nedele a cirkevných sviatkov v živote kresťana

Vymedzenie obsahu: štátne školy (4 h)

3.1 Božia rodina

- Náš cirkevný zbor
- Kostol – miesto stretávania sa kresťanov,
- Čo sa nachádza v kostole? 3.2 Slávime sviatky
- Nedeľa – sviatočný deň, oslava Ježišovho zmŕtvychvstania ▪ Ako slávime nedeľu? ▪ Sviatky a ich zmysel – Vianoce, Veľká noc ▪ Ako slávime sviatky v našej rodine?

5. KREŠŤANSKÝ ŽIVOT

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Tvorivo interpretovať vlastné modlitby a chápať ich ako vyjadrenie svojho vzťahu k Bohu	Modlitba - objavovanie hĺbky modlitby ako prejavu viery a dôvery v Boha
Zdôvodniť význam vzťahov v rodinách, spoločenstve a cirkvi	Učíme sa spolu žiť - uvedomenie si prejavu vlastného správania a konania a jeho dôsledky

pre nás a našich blízkych

Vymedzenie obsahu: štátne školy (7 h)

5.1 Modlitba

- Modlitba – komunikácia s Bohom ▪ Kedy sa modlíme?
- Za čo / za koho sa môžem modliť?
- Druhy a formy modlitby 5.2 Učíme sa spolu žiť ▪ Authority - úcta k rodičom a blízkym.
- Ako môžem prejaviť lásku k ľuďom?
- Čo sú pravidlá a na čo slúžia?
- Hranice a pravidlá – na čo slúžia?

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO EVANJELICKÁ CIRKEV A. V. – 1. cyklus; 2.ročník

1. BOH A ČLOVEK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť života	Boh sa dáva poznať - identifikovanie Boha na základe biblických právd - poznanie príbehu o prvých ľuďoch - vnímanie čo je hriech a aké sú jeho následky
Posúdiť dôležitosť Božej prítomnosti v živote človeka	Vzťah Boha a človeka - interpretovanie vybraných biblických príbehov Starej zmluvy Komunikujeme s Bohom v modlitbe -uvedomenie si dôležitosti modlitby -poznávanie Modlitby Pánovej
Vymedzenie obsahu: štátne školy (10 h)	
1.4. Boh sa dáva poznať ▪ Boh stvoril svet a všetko v ňom ▪ Prví ľudia – Boh sa dáva poznať ľuďom ▪ Hriech – neposlušnosť voči Bohu ▪ Kain a Ábel – vzťahy medzi súrodencami ▪ Noách – dôvera v Boha 1.5 Vzťah Boha a človeka ▪ Povolanie Abraháma ▪ Abrahám a jeho rodina ▪ Izák a Rebeka ▪ Ézav a Jákob ▪ Jákob uteká pred bratom ▪ Jákob v službe ▪ Jákob sa stretáva s bratom - odpustenie 1.6 Komunikujeme s Bohom v modlitbe ▪ Modlitba a jej význam v živote človeka ▪ Modlitba Pánova – vzor modlitby	
2. JEŽIŠ KRISTUS	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

Vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj osobného Priateľa.	Záchranca pre svet - poznanie potreby Ježišovej lásky k človeku aj svetu a potrebu odpustenia hriechov v živote človeka
Posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov.	Pán Ježiš uzdravuje - poznanie biblických príbehov, ktoré rozprávajú o živote Ježiša Krista
Vymedzenie obsahu: štátne školy (10 h)	
2.1 Záchranca pre svet ▪ Narodenie Jána Krstiteľa ▪ Ján krstí Ježiša ▪ Ježiš a učeníci	
▪ Vianoce – narodenie Spasiteľa ▪ Veľká noc – obeť Ježiša Krista a Jeho zmŕtvychvstanie 2.2 Pán Ježiš uzdravuje ▪ Uzdravenie 10 malomocných ▪ Uzdravenie stotníkovho sluhu ▪ Slepec pri Jerichu	

3. PÍSMO SVATÉ	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Opísať Bibliu ako knihu ktorá hovorí o Bohu	Biblia- Kniha kníh -predstavenie o čom hovorí Biblia, moja Biblia Interpretovanie vybraných biblických príbehov
Vymedzenie obsahu: štátne školy (1 h)	
3.1 Biblia – Kniha kníh ▪ Biblia – kniha, ktorá hovorí o Pánu Bohu ▪ Moja Biblia – druhy Biblií	
4. CIRKEV A SVIATOSTI	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

Pomenovať čo sa nachádza v kostole	Žijeme v spoločenstve - vnímanie cirkvi ako miesta, kde patrím aj ja
Posúdiť význam nedele a cirkevných sviatkov v živote kresťana	Slávime sviatky - chápanie dôležitosti nedele a cirkevných sviatkov v živote kresťana

Vymedzenie obsahu: štátne školy (3 h)

3.1 Žijeme v spoločenstve ▪ Som Božie dieťa

▪ Krst svätý, krstní rodičia

3.2 Slávime sviatky

▪ Nedeľa – sviatočný deň, oslava Ježišovho zmŕtvychvstania ▪ Sviatky a ich význam – Vianoce, Veľká noc ▪ Ako slávime sviatky v našej rodine?

5. KREŠŤANSKÝ ŽIVOT

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Posúdiť potrebu dávania a prijímania lásky, odpustenia a prijímania sa navzájom	Pravidlá v živote - uvedomenie si prejavu vlastného správania a konania a jeho dôsledky pre nás a našich blízkych - osvojenie si Božieho zákona a konfrontovanie s vlastným konaním a životom
Zdieľať svoje myšlienky a postoje k osobnej viere veku primeraným spôsobom	Modlitba - formovanie návyku pravidelnej modlitby - rôzne formy modlitby - osvojenie si Modlitby Pánovej

Vymedzenie obsahu: štátne školy (7 h)

5.1 Pravidlá v živote

- Čo sú pravidlá a na čo slúžia
- Aké máme pravidlá v rodine/škole/skupine
- Pozdrav – prejav úcty
- Vďačnosť – za čo som vďačný a komu
- Pomoc – komu môžem slúžiť
- Zmierenie – dôležitosť odpustenia
- Spolupráca – na svete nie som sám

5.2 Modlitba

- Boh ma počuje a komunikuje
- Modlitba Pánova – Otčenáš
- Za čo sa môžem modliť

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO EVANJELICKÁ CIRKEV A. V. – 1. cyklus; 3.ročník

1. BOH A ČLOVEK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Posúdiť dôležitosť Božejprítomnosti v živote človeka	Boh vedie svoj ľud - interpretovanie vybraných blických príbehov Starej zmluvy
Vnímať vieru ako jedinečný dar a súčasť života	Viera ako súčasť života - charakterizuje Božie vlastnosti, aký je Boh -zoznamuje sa s Trojicou svätou vo Vyznaní viery -uvažuje nad Božími prikázaniami (Desatoro)

Vymedzenie obsahu: štátne školy (11 h)

1.1. Boh vedie svoj ľud

- Jozef a jeho bratia
- Jozef v Egypte
- Jozef vo väzení
- Jozef – správca Egypta
- Narodenie Mojžiša
- Boží plán s Mojžišom (Božie meno a horiaci ker)
- Mojžiš pred faraónom
- Mojžiš vedie svoj ľud
- Vydanie Desatora
- Jozua
- Jozua a Jericho

1.2 Viera ako súčasť života ▪ Aký je Boh?

- Trojica svätá – vyznanie viery
- Božie pravidlá pre náš život (Desatoro)

2. JEŽIŠ KRISTUS

Výkonový štandard

Posúdiť hĺbku Ježišovej lásky a odpustenia hriechov

Vnímať Ježiša Krista ako Spasiteľa sveta, ale aj osobného Priateľa

Obsahový štandard

Pán Ježiš uzdravuje
- interpretovanie biblických príbehov uzdravenia
Ježišom Kristom na základe lásky a odpustenia

Pán Ježiš vyučuje
- poznanie Ježišovej lásky k človeku a svetu - uvedomenie si dôležitosti
odpustenia hriechov v živote človeka

Vymedzenie obsahu: štátne školy (10 h)

2.1 Pán Ježiš uzdravuje

- Uzdravenie v Betezde
- Uzdravenie hluchonemého
- Uzdravenie porazeného
- Ježiš uzdravuje aj mňa (od hriechov)

- Vianoce – sviatky narodenia Spasiteľa
- Veľká noc – význam Ježišovej obete pre nás

2.2 Pán Ježiš vyučuje (Podobenstvá)

- Podobenstvo o stratenej ovci
- O dvoch staviteľoch
- Milosrdný Samaritán
- O farizejovi a publikánovi
- O talentoch

3. PÍSMO SVATÉ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Opísať Bibliu ako knihu ktorá hovorí o Bohu	Biblia- Kniha kníh -interpretovanie vybraných biblických príbehov -vyhľadávanie textov v Biblii podľa zadania

Vymedzenie obsahu:

štátne školy (2 h)

3.1 Biblia – Kniha kníh

- Delenie Biblie na Starú zmluvu Novú zmluvu
- Orientácia v Biblii
- Biblia v médiách

4. CIRKEV A SVIATOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Chápať cirkev ako spoločenstvo veriacich v Ježiša Krista	Patríme do cirkvi - chápanie dôležitosti nedele a cirkevných sviatkov v živote kresťana

Vymedzenie obsahu:

štátne školy (3 h)

3.1 Patríme do cirkvi

- Nedeľa – oddelený deň na oslavu Boha
- Služby Božie
- Vianočný kruh
- Veľkonočný kruh
- Náš kostol

5. KRESŤANSKÝ ŽIVOT	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vnímať potreby druhých ľudí a prejaviť im ochotu pomôcť Argumentovať medzi morálne správnym a nesprávnym konaním	Žijeme vo vzťahoch - osvojenie si Božieho zákona a konfrontovanie s vlastným konaním a životom Uvedomenie si prejavu vlastného správania a konania a jeho dôsledky pre nás a našich blízkych
Vymedzenie obsahu: štátne školy (7 h)	
5.1 Žijeme vo vzťahoch ▪ Dôvera v Boha (Noách) ▪ Pomoc blížnym (milosrdný Samaritán)	

▪ Klamstvo a jeho dôsledky (Ézav a Jákob) ▪ Vzťahy medzi súrodencami (Kain a Ábel, Jozef, Ézav, Jákob) ▪ Odpustenie (Jozef a bratia, Ézav a Jákob) ▪ Vernosť a dôvera Bohu (Daniel Jozef) ▪ Vďačnosť (Malomocný)
Digitálna a AI gramotnosť Prierezová téma digitálna a AI gramotnosť sa realizuje primerane veku žiakov aj v predmete náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi a. v. Žiaci sa učia bezpečne, zodpovedne a eticky využívať digitálne technológie, rozlišovať dôveryhodné a nedôveryhodné informácie, rešpektovať dôstojnosť človeka v online prostredí a uvedomovať si význam osobných medziľudských vzťahov. V rámci výučby sú vedení ku kritickému hodnoteniu informácií, k zodpovednému správaniu v digitálnom priestore a k uvedomeniu si, že digitálne technológie a umelá inteligencia môžu človeku pomáhať, ale nenahrádzajú osobnú zodpovednosť, svedomie, vieru ani medziľudské vzťahy. Zaradenie do tematických celkov 1. cyklu 1. ročník • Ja a môj svet • Komunikácia v rodine, škole a medzi ľuďmi • Výchova k bezpečnej a rešpektujúcej komunikácii aj v digitálnom prostredí. 2. ročník • Komunikujeme s Bohom v modlitbe • Porovnávanie rôznych spôsobov komunikácie človeka a význam osobného vzťahu, dôvery a počúvania. 3. ročník

- Biblia – Kniha kníh
- Kritické posudzovanie informácií a dôveryhodnosti zdrojov.
- Rozlišovanie medzi pravdivou a nepravdivou informáciou.

3. ročník

- Žijeme vo vzťahoch
- Rešpektujúca komunikácia v online priestore.
- Ochrana dôstojnosti človeka pri používaní digitálnych technológií.
- Uvedomenie si, že technológie a umelá inteligencia nenahrádzajú osobné vzťahy, spolupatričnosť a kresťanské hodnoty.